1

Benimle aynı fikirde olanlar çok akıllı ve olmayanlar çok aptal.

Siyasi fikir olarak buna benzer lafları kafasından geçirip, bir de bunlara sair yerden kılıf aramayı seven bir milletiz. Herkes kendi gibi olanı sever, *aynısı değil ama benzeri* cinsinden insanları. *Herkes benim gibi olsa, dünya kurtulur.*

Ara sıra kendimde de bu eğilimi farkediyorum. İnsanların benim gibi düşünmesini istediğim vaki, düşünmeleri yetmiyor, benim gibi düşünmeleri gerek.

Bunun da sebebi, herhalde, bir tek kendi düşündüğümden emin olmam. Düşündüğünü bildiğim bir tek ben varım, başkasının düşündüğünden emin olamıyorum, kafasını açıp bakmam mümkün değil. O halde belki de düşünmeden, sadece ezberden, kalbinden, sair uzuvlarından konuşuyordur. Düşündüğünü nasıl bilebilirim?

Benim söylediklerimi söylerse, düşünüyordur. Buradan bilebilirim. Ben düşünüyorum, söylediklerim de düşünce ürünü, *ergo* karşımdaki düşünse, benim söylediklerimi söyler.

Buna benzer gidiyor anladığım kadarıyla tüm bu *liderin etrafında kenetlenme* meselesi. Biri konuşuyor, diğerleri onu tekrar ediyor ve konuşanın *büyük* olduğunu bildiğimiz için, onu tekrar etmek *bizi* büyütüyor.

2

Lider nasıl yetişiyor, diye soruyorlar. Böyle yetişiyor. Ben söylüyorum, sen tekrar ediyorsun, görüyorum ki sen tekrar etmeyi seviyorsun, hay Allah, ben de söylemeyi seviyorum, o halde birbirimize yumak olalım.

Lider yetişmiyor aslında, birileri konuşurken, tekrar etmeyi seven başkalarına rastlıyor ve olaylar gelişiyor.

İnsanların her manadaki tembelliğini de ekle, iş yapana daha çok iş verir, konuşanı daha çok konuşturur, düşüneni daha çok düşündürür.

3

İnsan yeryüzünde elinden geleni yapıyor. *Elinden geleni* yapıyor, konuşabiliyorsa konuşuyor, yazabiliyorsa yazıyor, dinleyebiliyorsa dinliyor, okuyabiliyorsa okuyor. Elinden gelenden fazlasını beklersen, düşünmesini, anlamasını, ifade etmesini beklersen ona bir manada *zulmetmiş* olursun. Allah bu insanın fitratına düşünme hassası koymadıysa, ondan düşünmesini beklemek uçmasını beklemek gibi.

Emin Reşah 1

İnsanları seviyorum. Uzağa gitmeye çalışanı da, yakında durup korkanı da, bende öcüler göreni de, bir nev'i melek olduğumu sananı da.

Hakikati gören pek az kişi ve onlar da görmeleri gerektiği için ve ellerinden görmemek gelmediği için görüyor. İnsanların bir tabiat olayından farkı yok, onların şuur sahibi ve kendilerine hakim varlıklar olduğunu iddia etmek, bir safhadan sonra ağaçların kendi yapraklarına hakim olduğunu iddia etmeye benziyor. İnsanlara aptal oldukları için kızanla, ağaçlara yaprak döktükleri için küsen aynı kişi.

Osmanlı'nın son şeyhülislamlarından Mustafa Sabri Efendi'nin Mısır'a gittikten sonraki Cebriyye'ye avdet edişinin sebebini *uğraştığı işlerdeki başarısızlığına* bağlayan birini okumuştum. Bir yaştan sonra insanın *kader ne derse o* diyesi geliyor sanırım. O yaşlarda değilim ancak insandan fazla beklentim kalmadı. Ağacın yaprakları neyse, insanın düşüncesi de o. Rüzgar esince o yaprakları ne kadar tutabiliyorsa, insan da rüzgar esince düşüncesini o kadar tutabiliyor. O sebeple insanlara kızmak yerine rüzgarı anlamaya çalışmak lazım. Ne yönden esiyor ve neden o yönden esiyor?

Emin Reşah 2